

13. SEJA PREDSEDSTVA KOS SOZD ISKRA

Sindikata pred volitvami

Pretekli teden je bila v Iskri stolpnica v Ljubljani 13. seja predsedstva KOS SOZD Iskra, na kateri so soglasno evidentirali kandidata za predsednika KOS v naslednjem mandatnem obdobju Janeza Kerna.

V okviru ocene izvajanja občnih zborov sindikata in priprave na letno volilno sejo KOS SOZD Iskra so preverili in ocenili potek občnih zborov osnovnih organizacij sindikata in seveda sindikalnih konferenc, tako kar zadeva rok kot tudi glede vsebine. Na osnovi teh ocen pa so opredelili okvirni termin volilno-programse seje KOS SOZD Iskra.

Občni zbori osnovnih organizacij sindikata in tudi sindikalnih konferenc potekajo v skladu z načrti in so v večini organizacij že opravljeni. Volilno-programska seja KOS naj bi bila okoli 15. aprila, s tem, da je za sejo treba pripraviti poročilo o delu za leto 1981 in delovni program za naslednje obdobje.

Predsedstvo je soglasno evidentiralo kandidata za predsednika KOS

SOZD Iskra v naslednjem mandatnem obdobju Janeza Kerna. V nadaljevanju se je so preverili še potek kandidacijskih postopkov in priprav na volitve v skupščinske organe in SIS ter predlagali, da se v skladu z danimi navodili hkrati vodijo vsi postopki za izvršitev volitev v DS in njegove organe v SOZD Iskra.

Ocenjeno je, da vsi postopki, oz. aktivnosti usklajeno potekajo tako, da bo sindikat na delavskem svetu podprl predlog za razpis volitev, ki naj bi bile 11. marca. V tem smislu je oblikoval tudi predlog kandidatov za predsednika in člane volilne komisije. Za predsednika volilne komisije je bil predlagan Oblak Jože, za člane pa Bojan Malič, Jože Golob, Mitja Ančik, Ronald Malej in Zvezdana Kompare.

Predsednik Janez Kern je predsedstvu podal še informacijo o poteku procesa in uresničevanja že sprejetih nalog in obveznosti v zvezi z združenjem temeljne organizacije Računalniki v DO Delta, to pa kot enovito delovno organizacijo v SOZD Iskra. V informaciji je bil dan poudarek pred-

vsem temu, kako se v ta proces vključujejo družbeno politične organizacije, še posebej sindikat vseh zainteresiranih subjektov.

Predsedstvo je obravnavalo — v skladu z objavljenimi razpisnimi pogoji — tudi postopke za evidentiranje kandidatov za dobitnike priznanj samoupravljalcev.

V nadaljevanju so se pogovorili še o pripravi ocene — tako poslovne kot družbenopolitične vloge, položaja in delovanja SOZD Iskra. Tako oceno so leta 1979, na pobudo organov zveze sindikatov Slovenije v Iskri že izdelali; ocenjujejo, da je bila ta akcija uspešna. Prav zato je predsedstvo KOS sklenilo to akcijo ponoviti. To je potrebno še posebej zato, ker so se v tem obdobju spremenili pogoji gospodarjenja ter tudi naši notranji odnosi. Predsedstvo zato predlaga, da se v tem smislu pripravijo ustrezna gradiva kot izhodišče za oblikovanje skupne ocene na razširjenem sestanku samoupravnih, družbenopolitičnih in poslovnih organov v mesecu maju.

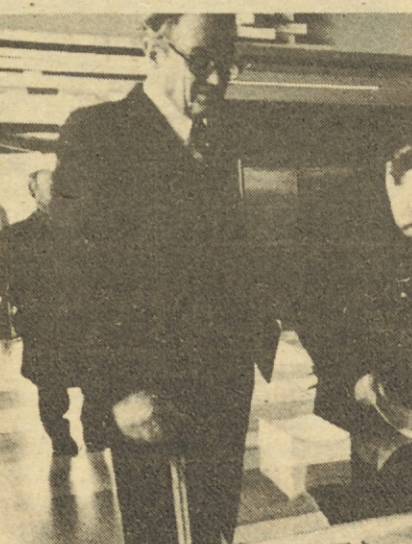
Pripravljena gradiva pa bo predhodno ocenil KOS SOZD Iskra. Predsedstvo je še ocenilo potek javne obravnave obeh samoupravnih sporazumov — aneks k samoupravnemu sporazumu o namenskem združenju in vlaganju sredstev v projekt mikroelektronike ter osnutek samoupravnega sporazuma o združenju sredstev za pokritje investicije in obratovnih stroškov poslovnega letala in ugotovilo, da je treba javne razprave in oblikovanja predlogov pospešiti. V tem smislu so bile dane tudi pobude poslovnim in družbenopolitičnim organizacijam. Obravnavali so še dopis KK Iskra-Olimpija v zvezi z nadaljnjim sodelovanjem Iskre s Košarkarskim klubom Olimpija. V obravnavi so sprejeli pobudo, da je potrebno imenovati skupno komisijo, ki naj prouči vzroke za situacijo kakršna je nastala z odpovedjo sporazuma, in poišče oblike nadaljnjega sodelovanja.

Ob koncu pa so se na predsedstvu domenili tudi, da bo v mesecu marcu na skupnem sestanku samoupravnih, političnih in poslovnih organov iz TOZD, DO in SOZD potrebno obravnavati zaključni račun in poslovne rezultate leta 1981.

Mak



TOZD KEKO: pomemben je tudi dopolnilni program, na sliki: kontrola stikal.



Ob 50-letnici Elektrotehniškega vestnika je bila v torek, 9. t.m., v avli Iskrine stolpnice v Ljubljani otvoritev razstave slovenskega elektrotehniškega tiska. Razstave, ki jo je organizirala Elektrotehniška zveza Slovenije so se poleg častnih članov EZ udeležili tudi najvišji predstavniki našega družbenopolitičnega življenja, med njimi tudi dr. Marjan Rožič (na sliki). Več o slovesnostih in slavnostni seji v naslednji številki našega glasila.



3. konferenca Zveze sindikatov Slovenije je začrtala poti za kar najbolj učinkovito socialno politiko, ki bo resnično zagotavljala socialno varnost vsem kategorijam delovnih ljudi in občanov. Delegati so zelo pozorno spremljali uvodno poročilo Martina Mlinarja, podpredsednika RS ZSS kot tudi razprave številnih delegatov in gostov.

TRETJA KONFERENCA ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

Delegati konference o socialni varnosti sprejeli stališča in usmeritve

Delegati slovenskih delavcev so se 5. in 6. februarja 1982 zbrali na 3. konferenci ZSS, na kateri so obravnavali uveljavljanje delavcev kot nosilcev socialne politike in zagotavljanja socialne varnosti.

V veliki dvorani slovenske skupščine je 243 delegatov in goste pozdravil predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner. Posebej je pozdravil predsednika sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Radeta Galeba, predstavnike republiških in pokrajinskih sindikalnih svetov, predsednika predsedstva SR Slovenije Viktorja Avblja, predstavnike slovenskih družbenopolitičnih organizacij in številne druge ugledne družbenopolitične delavce.

Uvodno poročilo o vlogi in nalogah sindikatov pri uveljavljanju delavcev kot nosilcev socialne politike in zagotavljanja socialne varnosti je prebral podpredsednik slovenskih sindikatov Martin Mlinar. Opozoril je, da konferenca poteka v času, ko smo že krepko zakoračili v uresničevanje nalog srednjeročnega plana razvoja. V pogojih njegovega uresničevanja, ko so v ospredju napori za stabilnejše gospodarjenje in usklajevanje vseh vrst porabe z realnimi materialnimi možnostmi združenega dela in družbe, se ostreje izražajo tudi problemi v socialni politiki in socialni varnosti, kar terja izostrovanje in usklajevanje programov ter ciljev socialne politike, ki bi vzpodbudili napore za doseganje večjih delovnih rezultatov ter pravičnejšo uporabo sredstev, ki jih združujemo po načelu vzajemnosti in solidarnosti.

Zato 3. konferenca ZSS povezuje prizadevanja za uveljavljanje pravih nosilcev socialne politike in preverja izhodišča in samoupravne mehanizme za uresničevanje te politike.

POTREBNE SO USMERITVE ZA BODOČE AKTIVNOSTI

V nadaljevanju je Martin Mlinar opozoril, da morajo sindikati zagotoviti, da se bo delavec uveljavil kot gospodar svojega dela in njegovih rezultatov ter kot nosilec razvojne in s tem tudi socialne politike in socialne varnosti. Sindikati morajo zato uporabiti vsa sredstva političnega delo-



Delegat občinskega sveta ZSS Nova Gorica Jože Strukelj, zaposlen v Iskri Avtoelektriki, se je pridružil številnim razpravam v zvezi z reševanjem invalidske problematike in humanizacije dela ter možnostmi za zaposlovanje invalidnih oseb ter mladostnikov z duševnimi ali telesnimi motnjami. Več iz njegove zanimive razprave prihodnjic.

vanja od demokratičnega dialoga, usmerjanja in obveščanja do vzpodbujanja in zahtevanja, da bodo delavci res lahko uveljavili svoje samoupravne pravice in obveznosti.

Raziskava centra Republiškega sveta ZSS za razvoj samoupravljanja izdelana v pripravah na 3. konferenco, je pokazala, da večina anketiranih delavcev meni, da je naloga sindikalnih organov in organizacij predvsem skrb za izboljšanje življenjskega standarda, na drugem mestu pa zahteva za uveljavitev delitve po delu in rezultatih dela. Torej morajo sindikati odločno odstranjevati vse ovire, ki preprečujejo delavcem odločanje o rezultatih svojega dela.

„Uveljavljanje prave vsebine samoupravne socialne politike je celovita in odgovorna družbena naloga“, je dejal Martin Mlinar. V njej morajo vse organizirane socialistične sile utrjevati oblast dela in delavcev nad dohodkom. Zato bodo tudi sindikati še bolj odločno širili prostor, v katerem bodo združeni delavci v temeljnih organizacijah in vsi delovni ljudje, v vseh oblikah proizvodnega, dohodkovnega in interesnega povezovanja, lahko samoupravno opredeljevali in usklajevali interese in potrebe.

Le taka družbeno organizirana skrb za razvoj samoupravnih načinov zadovoljevanja osebnih in skupnih potreb, s širjenjem možnosti za zaposlovanje, posodabljanje delovnih procesov in delovnih razmer je lahko učinkovita.

Sindikati se morajo še bolj uveljaviti kot organizatorji delavcev in jih tudi politično usposabljanje, da bodo postali dejanski nosilci odločanja o ekonomskem in socialnem razvoju. To pa zahteva odločnejši politični spopad z vsemi centri odtujenega odločanja o sredstvih, naj si gre za takšne pojave v bankah, izvršnih organih, družbeno-

(Nadaljevanje na 3. strani)

PRED IX. KONGRESOM ZKS

Proti pritiskom in pragmatizmu

Predvsem v drugem delu medkongresnega obdobja smo se soočili z vrsto negativnih posledic že več kot desetletje prisotnega neskladnega razvoja in porabe, ki ni temeljila na ustvarjenem dohodku. Hkrati smo premalo učinkovito odpravljali neskladje med surovinskimi in predelovalnimi zmogljivostmi v proizvodnji.

Del družbenega proizvoda, ki so ga organizacije združenega dela ustvarjale s prodajo blaga in storitev na tujih trgih, se je zmanjšal, uvoz blaga pa je še naprej naraščal. Ob vsem tem je začela padati stopnja rasti družbene produktivnosti dela, kar je povečalo in širilo pritisk na povečanje cen na domačem trgu.

Prevelik delež investicij v narodnem dohodku in predvsem njihova premajhna učinkovitost sta bila bistvena vzroka inflacije ter poglobljanja gospodarske nestabilnosti. Vztrajanje organizacij združenega dela in občin pri takšnem razvoju za vsako ceno je pripeljalo celo do trgiranja proizvodnih vezi, pomanjkanja surovin in reproduktivskega materiala, nesorazmernega naraščanja cen ter občasnega pomanjkanja nekaterih življenjskih potrebščin. Skupen odraz takšnih razmer je bilo izredno hiro naraščanje stroškov, ki ob nujnosti izvoza zaradi slabšanja položaja države v mednarodnih ekonomskih odnosih pogosto niso imeli več celotnega kritja v ustvarjenem dohodku.

Socialistične subjektivne sile niso bile dovolj uspešne pri spreminjanju razmer v družbeni reprodukciji ter povezovanju in usklajevanju objektivno različnih interesov, ki se pojavljajo v združenem delu in družbenopolitičnih skupnostih.

V takšnih razmerah se nismo uspeli preseči temeljnega protislovja v naši družbi, ki se odraža v razliki med doseženo stopnjo podružbljanja proizvodnje in hkrati dejanskega odločanja delavcev o dohodku. Zato se pri uveljavljanju sistemskih rešitev in tudi pri oblikovanju in uresničevanju mehanizmov in instrumentov takšne ekonomske politike, s kakršno bi dosegali uspešnejši razvoj, srečujemo s težavami in izredno žilavimi odpori.

Nestabilna gospodarska gibanja so, ob počasnejšem razvoju socialističnih samoupravnih odnosov, okrepila administrativni način delovanja državnih organov v upravljanju družbene reprodukcije. Ukrepi ekonomske politike so temeljili pretežno na mehanizmih in instrumentih, ki niso bili usklajeni s sistemskimi rešitvami in usmeritvami v dužbenih planih. V dosedanjem razvoju zato tudi niso prispevali k dolgoronim rešitvam. Ob neupoštevanju ekonomskih zakonitosti, s tem pa tudi ekonomskih meril za učinkovito gospodarjenje in upravljanje z družbenimi sredstvi je začelo prevladovati kratkoročno in premalo premišljeno reševanje problemov.

V takšnih okoliščinah so se ohranjali in obnavljali skupinsko-lastninski odnosi. Izražali so se predvsem v zapiranju organizacij združenega dela, od temeljne in delovne do sestavljene organizacije združenega dela in družbenopolitičnih skupnosti kljub temu, da so v procesu družbene reprodukcije objektivno povezani in soodvisni.

Ti pojavi zmanjšujejo ekonomsko učinkovitost temeljnih celic in celotnega sistema združenega dela in zavirajo uveljavljanje ustavne vloge delavca, kot nosilca celotne družbene reprodukcije.

Takšne razmere in razraščanje gospodarske prakse, ki se je vse bolj nagibala h gospodarskemu pragmatizmu in volontarizmu, in slabostim v delovanju socialističnih subjektivnih sil so izrabljale družbene sile, ki se upirajo uveljavljanju in utrjevanju družbeno-lastninskih dohodkovnih odnosov za oživljanje razrednih usledin najrazličnejših oblik lastninskega, oz. upravljalskega monopola.

Nosilci teh pritiskov skušajo na eni strani razširjati državno-administrativni upravljalski monopol, na drugi strani pa uveljavljati liberalistične koncepte gospodarskega in političnega razvoja. Nosilci obeh tendenc pa z različnimi oblikami pritiskov poskušajo izsiliti spremembe temeljnih osnov ustave in zakona o združenem delu.

D. Ž.

TOZD SPREJEMNIKI SEŽANA

Zaostreni položaj

O gospodarskih problemih Iskrine tovarne sprejemnikov v Sežani smo že nekajkrat pisali. Znano je, da se tovarna otepa z večjimi ali manjšimi težavami domala vsa leta obstoja, zato je bila tudi odločitev kolektiva iz leta 1980 vsestransko pretehtana. Delavci so se namreč odločili za preventivno sanacijo, ki naj bi dolgoročno odpravila probleme, s katerimi so se oteпали vrsto let.

Začetek izvajanja sanacijskega programa je bil uspešen. Leta 1980 so v Tovarni sprejemnikov ustvarili kar 8 milijonov akumulacije in s tem ustvarili osnovo za graditev nove hale. Slednjič se je le pričela gradnja, ki so jo načrtovali že dolgo vrsto let, a zaradi takih ali drugačnih vzrokov nikoli ni stekla.

Žal pa začetni uspehi že leto kasneje niso bili tako vzpodbudni. Tudi v prvi polovici leta 1981 so se zabeležili 6 milijonov dinarjev ostanka dohodka, nato pa se je položaj začel naglo slabšati. Uvozne restrikcije, ki so vse prepogosto prekinjale dobave reprodukcijskih materialov iz uvoza pastudi tistih iz domačega trga, ki so zvezane z deviznimi participacijami, so pričele kazati zobe. Temu velja priložiti še nesorazmerno rast cen materialov, ki jih je tako in tako že primanjkovalo pa imamo sliko že skorajda popolno. Zaključek lanskega leta — čeprav zaključni račun še ni izdelan, pa so ocene že dokaj natančne — izgube resda ni prinesel, mej rentabilnosti pa so se močno približali.

Z drugimi besedami to pomeni, da je ostanek dohodka, ki so ga ustvarili v prejšnjih mesecih, splahnel. V času

obiska družbenopolitičnih delavcev je bilo stanje že tako slabo, da je moralo zaradi pomanjkanja reprodukcijskih materialov ostati doma dvesto delavcev (od približno 500, kolikor jih šteje tovarna).

Tudi izgledi so zaenkrat kaj črnogledi. V Sežani namreč s svojimi sposobnostmi ne morejo sestaviti takega gospodarskega načrta za letošnje leto, da bi lahko zagotovili delo in socialno varnost za vse člane kolektiva. Trenutno še vedno ne vedo, kako zanesljivo organizirati proizvodnjo za polovico kolektiva — 250 delavcev!

Devizne participacije za bakreno žico, železno pločevino in ostale materiale z domačega trga v letošnjem letu dosegajo vrednost 620 tisoč dolarjev. Za nakup ostalih reprovromaterialov iz tujine bi potrebovali še 1,4 milijona dolarjev, skupno torej 3 milijona dolarjev. Realna možnost prodaje na tuje po sedanjih izgledih dosega 1,25 milijona dolarjev, — za toliko imajo že sklenjenih uvoznih pogodb. Kako do petih milijonov dolarjev, kolikor bi bilo potrebno izvoziti, da bi lahko organizirali normalno proizvodnjo, ni nikomur jasno. Tolikšno, kar desetkratno povečanje siceršnjega izvoza, v tako kratkem obdobju se

Na sestanku so sodelovali: Janez Kern, Jože Čebela, Ivo Klešnik in Iztok Urbanc s strani SOZD Iskra; Miro Krek, Peter Grčar, Marjan Može s strani DO Široka potrošnja; Jože Sedmak, Zdravko Pipan, Bojan Grmek, Dušan Lango, Bori Hlačar, Darko Cotič s strani TOZD Sprejemniki Sežana.

veda ni možno!

Vseh težav pa z devizami še ni konec! Domači dobavitelji železne pločevine in bakrene žice zahtevajo tudi združevanje sredstev za razširjeno reprodukcijo, ki tudi presega možnost kolektiva iz Sežane. Naslednja težava, ki bi jo lahko pravzaprav uvrstili v ospredje, je problem zagotavljanja likvidnosti. Že leto in pol niso dobili kreditov za obratna sredstva tako, da so lahko gospodarili le s šestimi milijoni ustvarjenega rezervnega sklada.

Za približno enak proizvodni obseg kot pred nekaj leti, so se morali znajti s približno tretjino manjšimi obratnimi sredstvi (toliko jih je oklestila inflacija).

Ta sredstva se tudi zelo počasi obračajo zaradi nesortiranosti reprovromaterialov. V takšnem položaju, v kakršnem so, se dogaja še nekaj. Prisiljeni so kupovati reprovromaterial, ki zaposli kar največ delavcev, ne pa takega, ki bi bil dohodkovno najbolj zanimiv. Hkrati ugotavljajo, da ni



Z delovnega obiska v TOZD Sprejemniki.

težko razširiti proizvodnega obsega, vendar pa je izredno težko zagotoviti dobave materialov in prodajo gotovih izdelkov. Ko vse težave seštejemo, lahko ugotovimo, da so razlogi za prekinitev izvajanja sanacijskega programa znani. Poslovodni kader je skupno z ostalimi člani kolektiva preprosto preobremenjen z vsakodnevnimi problemi, da bi bil kos reševanju dolgoročnejših.

Ugotovitev članov delovne skupine, ki razrešitve njihovih težav seveda ni mogla ponuditi na dlani pa je bila pravzaprav možna samo ena: izkoristiti vse možne ugodnosti sedanjega proizvodnega programa, hkrati pa se pripravljati na dolgoročno program-

sko prestrukturiranje. Sedanji proizvodni program namreč ne zagotavlja programske in socialne varnosti, zato bo treba vendarle pričeti dosledno izpolnjevati določila že sprejetega sanacijskega programa, ki pretehtano oblikuje pogled v prihodnost sežanskih temeljne organizacije. Seveda bo potrebno dodati novosti, ki so se pojavile po sprejetju tega programa.

Kratkoročna naloga vseh delavcev in javnikov v TOZD, DO in SOZD pa je zagotoviti proizvodnjo in delo za vse člane kolektiva. Ob tem še posebej velja poudariti, da je sindikat v SOZD Iskra glede „odpuščanja“ delavcev načelnen — do tega ne sme priti!

Stane Fleischmann

TOZD TOVARNA ODLITKOV KOMEN

Novi proizvodni prostori — pogoj za nadaljnje delo

Enotna ugotovitev članov delovne skupine SOZD Iskra, ki je obiskala tovarno odlitkov v Komnu, je bila, da tako slabih delovnih pogojev ni nikjer drugje v Iskri. Velike razlike v temperaturi, slab zrak, blato okrog tovarne, v katerem ob dežju obtiči viličar, velik odstotek delovnih invalidov.

Izredno težkim delovnim pogojem se pridružuje še delo v treh izmenah, do pred enega leta celo v štirih. Trdo, naporno delo pa volje in zaupanja kolektiva v lepšo bodočnost ni omajalo. Prijateljsko delovno vzdušje je za tovarno odlitkov bolj značilno kot vse težave z delovnimi pogoji, ki smo jih prej naštevali. Pred nedavnim, ko so v Komnu sprejemali samoupravne sporazume SOZD Iskra o delitvi, je vzbudil pozornost podatek, da je za sprejem glasovalo kar 97 % zaposlenih. Ker za pomoto ni slo, je bila razumljiva radovednost obiskovalcev, kako je pravzaprav s samoupravljanjem in z delovanjem družbenopolitičnih organizacij v tej TOZD.

Že ob ogledovanju delovnih prostorov so šli obiskovalci tudi mimo oglasne deske z nalepljenim vabilom na sestanek delavskega sveta TOZD. Na videz nič posebnega, če ne bi bila

to že 30. redna seja... Za eno mandatsko obdobje vsekakor presenetljivo visoka številka! Zato tudi ni bilo nič posebnega, da se je iz razgovora izluščila ugotovitev, da je samoupravljanje v tej temeljni organizaciji resnično zaživelo tako, da bi bilo lahko marsikomu za zgled. Delu v treh izmenah navkljub delovski svet nikoli ni imel problemov s sklepčnostjo, da pa so problematiko, ki jih je zadevala, tekoče spremljali, sam po sebi govori podatek o številu sestankov.

Četrtnina zaposlenih je članov OO ZSMS, skoraj desatina pa je članov ZK. Pri slednjih sicer ugotavljajo, da bodo morali izboljšati strukturo z močnejšo zastopanostjo neposrednih proizvodjalcev.

Tovarna odlitkov še ni dolgo v Iskri, saj se je DO Avtoelektrika priključila šele leta 1978. Res je, da so tudi prej, ko so delovali v sestavu DO

eni strani, neurejena ventilacija in drugi, zadimljen zrak, da sodelavci komaj vidi sodelavca nekaj metrov stran, hudo pomanjkanje prostorov, jih je prisililo v nakup dveh vsebnikov — vse to so pogoji za produciranje tudi delovnih invalidov.

Nič pretiravanja ne vsebuje trditve, da povezuje kolektiv komenskih livarjev samo trdno prepričanje, da bodo kmalu pričeli z gradnjo novih prostorov. Visoka produktivnost (proizvodnja na zaposlenega je prek milijon dinarjev), veliko povpraševanje po njihovih izdelkih, je zagotovilo, da je njihovo upanje realno. Med pogovorom z delavci smo na vsakem koraku slišali besede, da bi si rajši pritržali nekaj osebnega dohodka, da bi le čimprej pričeli graditi, da bi se delovni pogoji čimprej normalizirali.

Rezultati, ki jih v tem kolektivu dosegajo, so nadvse spodbudni. Za nje tri mesece preteklega leta so bili zaradi pomanjkanja reprodukcijskih materialov v TOZD naročnikih skoraj brez dela, a so kljub temu dosegli rezultati boljši od načrtovanih.

Celotni prihodek so presegle za petin prav tako dohodek. V primerjavi s letom 1980 so poslovni sklad povečali kar za 36 %.

Tudi za letošnje leto imajo ugodne izgleda. Povpraševanje je veliko. Avtoelektriki in izven (za matično delovno organizacijo izkoristijo 75 % zmogljivosti, ostalih 25 % pa pretežno zasedajo naročila iz drugih Iskrin TOZD).

Zaradi solidne preskrbe z reprovromaterialom, ki ga potrebujejo (aluminijem), se realizacije plana ne bojijo. Poudariti je treba, da sami predelujejo odpadni aluminij, izrekli so celo privedo, da bi postali edini zbiralci kovine v SOZD Iskra.

Težav zaradi zastojev tako doma ne predvidevajo. Nekoliko bolj se zmotika pri izvozu. Lani so realizirali 60 % načrtovanega, takoj pa je treba dodati, da so tudi uvoz realizirali le višini 3,5 %. V letošnjem letu namenjajo izvoz povečati 2 in polkrat, vendar pa so cene aluminija v tujini polovico nižje kot doma, zato izvoz dohodkovno ni preveč zanimiv;

Težav z gospodarjenjem v Komnu torej ni. Osrednja tema vseh pogovorov je le vse, kar je v zvezi z načrtovano investicijo. Vrednost naložbe 90 milijonov dinarjev, računajo pa, da bodo z gradnjo pričeli že v začetku prihodnjega leta.

Stane Fleischmann



Med ogledom novega poslopja v Sežani.

RAZPIS NAGRAD SOZD ISKRA ZA LETO 1982

Komisija za nagrade in priznanja Iskre objavlja na osnovi 20. člena in v skladu s čl. 3, 5, 15 in 21 Samoupravnega sporazuma o nagrajevanju posebnih dosežkov v SOZD Iskra s podeljevanjem „Nagrada Iskra“ in „Priznanje Iskra“

razpis

1. Za nagrado Iskre, ki se podeli delavcu Iskre za izjemno ustvarjalno delo ali vrhunske dosežke trajnega pomena, ki so odločilno prispevali k uresničevanju družbeno-ekonomske vloge Iskre in k njenemu splošnemu ugledu v ožji in širši družbeni skupnosti.
2. Za pet nagrad Iskre, ki se podelijo delavcem Iskre in drugim fizičnim osebam za izjemne dosežke na posameznih področjih dejavnosti, pri razvoju samoupravljanja in družbeno-politični dejavnosti, za tehnično-tehnološke dosežke in dosežke na področju investicij, gospodarjenja, razvoja organizacije, produktivnosti dela, kvalitete, oblikovanja ter drugih pomembnih področjih v SOZD Iskra.

Kandidate za nagrade Iskra lahko predlaga vsak delavec Iskre, vsaka organizacija združenega dela v Iskri in njeni samoupravni organi, družbenopolitične organizacije, ki delujejo v organizacijah združenega dela Iskre in na ravni SOZD in kolegijiski poslovodni organ SOZD.

Pismeni predlogi morajo poleg organizacije oz. imena predlagatelja vsebovati še:

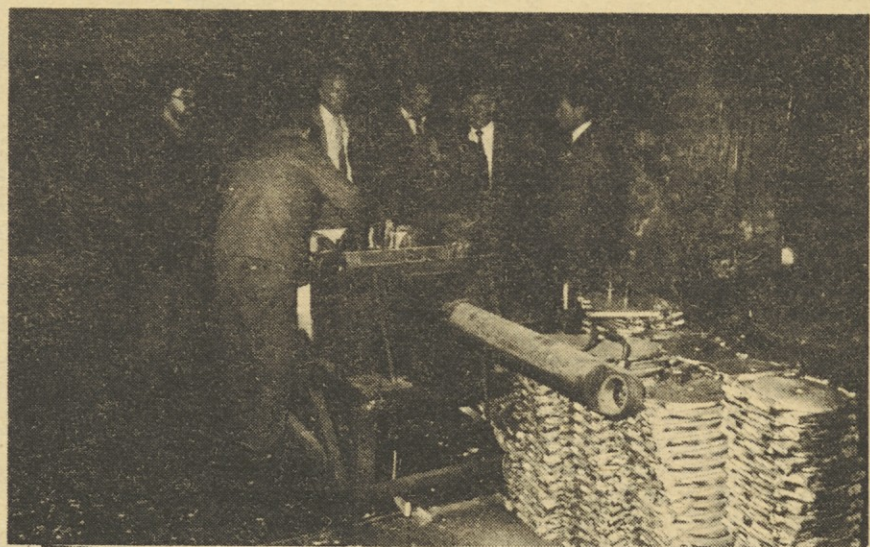
- priimek in ime, poklic kandidata ter dela in naloge, ki jih opravlja, oz. firmo ali ime domače organizacije, oz. tuje organizacije,
- predlog za nagrado iz točke 1 ali iz točke 2,
- vrsto, področje, obseg in uspeh izjemnega ustvarjalnega dela ali vrhunskih dosežkov, če gre za eno nagrado,
- vrsto, področje, obseg in uspeh izjemnih dosežkov in drugih dosežkov (iz točke 2.), če gre za pet nagrad,
- obširno obrazložitev in utemeljitev s potrebnimi dokazili,
- družbeno politično oceno kandidata, če gre za domačo fizično osebo.

Predloge je treba dostaviti najpozneje do 30. aprila na naslov: SOZD ISKRA — sekretariat DS SOZD, Ljubljana, Trg revolucije 3/12.

O posameznih predlogih komisije dokončno sklepa delavski svet SOZD na zasedanju pred 4. julijem. Nagrade se svečano podelijo dobitnikom na proslavi dneva Iskre — dneva borca.

Sklep delavskega sveta o podelitvi nagrad se objavi v glasilu Iskra.

Predsednik komisije:
Jože Čebela



Z ogleda proizvodnje v TOZD Odlitki v Komnu.

Na sestanku so sodelovali: Jože Čebela, Janez Kern, Ivo Klešnik, Iztok Urbanc, s strani SOZD Iskra; Zvonko Repič s strani DO Avtoelektrika, Stanke Komelj, Drago Urdih, Jože Čotar, Livijan Colja, Žarko Raič, Katja Žižmond pa s strani TOZD Tovarna odlitkov Komen.

„Aluminij“ Komen, delati pretežno po naročilih goriške Avtoelektrike, zato priključitev tudi ni pomenila bistvene spremembe delovnih navad.

Toliko bolj pa bo treba zato menjati življenjske — če tako imenujemo pogoje, v katerih komenski livarji delajo.

Že v uvodu smo zapisali, da je bila spontana ugotovitev članov delovne skupine SOZD, da tako slabih pogojev ni nikjer več v Iskri. Visoka temperatura talilnih kotlov za aluminij na

Bo Iskra sodelovala s kitajskimi proizvajalci elementov?

(Nadaljevanje s 3. strani)
razvojna dejavnost skoncentrirana na enem mestu, ostali inženirji — operativci pa so v posameznih tovarnah. Tako so največji proizvajalec elementov na Kitajskem.

Gostje so povedali, da so dobili strokovno literaturo in prospetivni material iz Iskre. Zelo so pohvalili Marcela Božiča iz IC, ki jim je ta material nevljivo posredoval. Tako so pazljivo preštudirali proizvodni program Iskre — Industrije elementov in ugotovili, da bi lahko z njo uspešno in v obojestransko korist sodelovali tehnično in tudi poslovno. To je bil tudi namen obiska. Glavni namen pa je bil, da se gostje spoznajo s stopnjo opremljenosti in tudi stopnjo tehnologije Iskrine proizvodnje elektronskih elementov.

Izrazili so tudi željo, da bi izmenjali strokovne ljudi med obema delovnimi organizacijama in tako drug drugemu posredovali izkušnje in doseganja na tem specializiranem področju. Ogledali so si proizvodnjo v TOZD Feriti in v žužemberskih Keramičnih kondenzatorjih. Kitajski gostje pravijo, da je njihova tehnologija približno na isti ravni kot Iskrina proizvodnja elementov. Čeprav so na primer v Feritih gledali iz zahodne

毛主席语录
互通情报。
我们必须打破常规，尽量采用先进技术，在一个不太长的历史时期内，把我国建设成为一个社会主义的现代化的强国。
不学技术，长期固步自封，管理也搞不好，以其昏昏，使人昭昭，是不行的。
领导人员不应当向小组闹三闹四，行老爷衙门那一套，那是一辈子会同人闹架的阶级斗争状态中，以后必须使工人阶级把他们当作资产阶级打倒。

Naslovna stran kitajske publikacije o elektronskih elementih.

Nemčije uvoženo sodobno opremo, so ugotovili, da njihova ne zaostaja po kvaliteti niti po tempu proizvodnje, nekatere naprave pri njih so celo hitreje in predvsem enostavnejše. Ogledali so si tudi TOZD Keramiko.

Do zaključka redakcije še nismo zvedeli rezultatov pogovorov, ker obisk še traja. Na vsak način pa so pokazali kitajski gostje veliko zanimanje za proizvodnjo eno in večplastnih kondenzatorjev in keramike. V IEZE pa jih zelo zanima kitajski način proizvodnje tehnične, oziroma elektro — keramike. Kitajci imajo namreč že tisočletne najboljše izkušnje s proizvodnjo porcelana, kar je v bistvu tehnična keramika. Zato bi bilo sodelovanje na tem področju izredno zanimivo. O rezultatih in zaključkih bomo poročali prihodnjič.

F. Kotar



Med pogovori v Industriji elementov.

Delovni razgovor o združevanju dela in sredstev

Prejšnji teden je v kranjski Iskri potekal delovni razgovor na temo „Združevanje dela in sredstev v funkciji ustvarjanja dohodka, hitrejšega razvoja nerazvitih republik in SAP Kosovo ter razvoja in delovanja enotnega jugoslovenskega tržišča.“ Razgovor je bil organiziran na pobudo Zveze sindikatov Jugoslavije in Zveze sindikatov Slovenije. ZSJ je zastopal Veselin Karanac, ZSS pa Mira Remškar, ki sta se z Iskrinimi poslovnimi in družbenopolitičnimi delavci pogovarjala o že omenjeni problematiki.

Po programu Zveze sindikatov Jugoslavije za leto 1982 je predvideno raziskovanje problematike združevanja dela in sredstev v funkciji ustvarjanja dohodka, hitrejšega razvoja gospodarsko ne dovolj razvitih republik in pokrajin ter delovanja in razvoja enotnega jugoslovenskega tržišča. V tem smislu je treba pregledati dosežene rezultate, probleme in težave v uresničevanju družbenih stališč in opredelitev, še posebej pa je treba analizirati in uveljaviti pozitivne izkušnje na tem področju.

Osnovni cilj raziskovanja teh vprašanj je povečati aktivnost na tem področju in utrditi konkretne naloge Zveze sindikatov v spodbujanju procesa združevanja dela in sredstev in dohodkovnega povezovanja organizacij združenega dela na enotnem jugoslovenskem tržišču, s poudarkom na povezovanju združenega dela iz razvitih republik in SAP Vojvodine z organizacijami združenega dela iz

gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosovo.

Da bi bila analiza stanja na opisanem področju kar najbolj popolna, se je Zveza sindikatov odločila, da informacije in podatke, ki jih že ima na voljo, dopolni z informacijami, ki naj bi nastale na delovnih obiskih v nekaterih delovnih organizacijah. Tako je njena strokovna komisija obiskala tudi kranjsko Iskro.

Na kratko bi rezultate delovnega razgovora lahko strnili v naslednje: Kranjska Iskra je na prej opisanih področjih načelno odprta delovna organizacija, kar dokazuje že njena dosedanja aktivnost (na primer trenutno aktualno vlaganje sredstev za razvoj industrije v manj razvitem delu Slovenije, v Prekmurju). Seveda, pa so njene odločitve o sovlaganjih odvisne tudi od ekonomskih zakonitosti. Še posebej ob trenutno zelo zapleteni gospodarski situaciji kranjske Iskre so ekonomska vprašanja še bolj izpostavljena. Kazimir Mohar



Z delovnega razgovora o združevanju dela in sredstev.



Jovan Radmilović.

Gotovo je precej resnice v napovedi Žarka Batarja o prihodnjem delu novega vodje servisa. Precej tudi zato, saj je prav on živel z Iskrinim servisom vse od prvih začetkov, lažje pa mu je bilo tudi zato, ker je Iskrin servis v Beogradu začel pred 20. leti s tremi zaposlenimi, zdaj pa jih je skupno skoraj devetdeset, točneje sedemdeset.

Jovan Radmilović je bil pred prihodom v naš servis vrsto let zaposlen v beograjski delovni organizaciji Invest-import. Gre za izvozno-uvozno hišo, delal pa je kot strokovni sodelavec v sektorju izvoza.

„Iskro poznam že vrsto let, saj sem se sprva bavil z merilno tehniko,“ pripoveduje Jovan Radmilović. „Neznanka mi tudi ni delo s serviserji, zato menim, da se bom hitro privadil na nove dolžnosti. Vem pa, da ne bo lahko iz več vzrokov. Naj jih kar naštejemo: v beograjskem servisnem obratu je zaposlenih 87 delavcev in delavcev, od tega jih je več kot 20 čistih režijcev. Poudarjam, da bo v zaostrenih pogojih gospodarjenja zelo težko najti delo, tako za serviserje kot režijce. Vso pozornost bomo morali zdaj nameniti obdelavi tržišča, da bi tako pritegnili čimveč lastnikov naprav v Beogradu.“

„Beseda z novim vodjo servisa se je dolgo zadržala prav na vprašanju pomanjkanja dela za tolikšno število zaposlenih. Problem je predvsem v tem, da je beograjski servis dolga leta skrbel za vzdrževanje Iskrinih izdelkov po vsej ožji Srbiji in v obeh avtonomnih pokrajinah, marsikdaj pa je priskočil tudi na pomoč servisom v Skopju, Titogradu in celo v Zagrebu. Postopno je Iskra začela v posameznih večjih središčih v Srbiji odpirati samostojne servisne delavnice, kot npr. v Nišu, Pristini, Novem Sadu in še kje drugje. Območje, ki ga je obdeloval beograjski servis, se je tako manjšalo, število serviserjev pa je ostalo več ali manj isto. Pomanjkanje dela ali bolje rečeno občasno pomanjkanje pa morebiti ni najhujši problem tega



Glavni direktor DO Peter Mivšek med mladinci.

DO AVTOELEKTRIKA

Novo mladinsko vodstvo

Med enega največjih letošnjih političnih „dogodkov“, ki so se zgodili v novogoriški Iskri — Avtoelektriki lahko uvrstimo petkov mladinski sestanek — združen z volilno sejo koordinacijskega sveta. Mladi iz vseh osnovnih organizacij ZSMS so pregledali delo v lanskem letu, se dogovorili o nalogah, ki jih čakajo v letošnjem letu ter izvolili novega predsednika in sekretarja.

POUDAREK PROIZVODNJI

Da je bil sestanek mladih res na visokem nivoju pričča tudi udeležba gostov, saj so se ga udeležili tudi glavni direktor Peter Mivšek, vodja SKS Karol Brenčič, socialna delavka Irena Simčič in referentka za kadre Milenka Konjedic. Najprej je povzel

Novi vodja servisnega obrata v Beogradu

„Ne želim učiti novega vodje Iskrinega servisa v Beogradu, žal pa vem, da mu ne bo lahko.“ je po dvajsetih letih dela v Iskri Commerce, po dvajsetih letih vodenja Iskrinega servisa v Beogradu in ob odhodu v pokoj poudaril Žarko Batar. Pred dnevi je namreč dolžnost novega vodje prevzel Jovan Radmilović.

kolektiva, kajti pomanjkanje rezervnih delovnih pesti iz dneva v dan, oba problema pa sta nekoliko nasprotujoča si.

V pogovor o pomanjkanju rezervnih delovnih pesti se je vključil tudi dosedanj vodja servisa Žarko Batar. Glede na svoje dolgoletne izkušnje je poudaril, da je bil Iskrin servis v Beogradu vedno med najboljšimi, tisti trenutek, ko pa se je začel boriti s pomanjkanjem nadomestnih delov, pa je šla njegova pot strmo navzdol.

Jovan Radmilović si je med pomembnejše naloge zastavil tudi večjo skrb za sprejemanje visoko kvalificiranih kadrov, ob tem, da pa ne bodo v prihodnje zanemarili tudi dodatnega izpopolnjevanja serviserjev. Več pozornosti bodo namenili tudi zmanjšanju potnih stroškov. Pravijo, da bodo imeli pri tem precejšnje probleme, zaradi pomanjkanja službenih

osebni avtomobilov. Čimprej bo treba v Beogradu, kot je dejal, rešiti tudi vprašanje skladišča. V njem imajo precejšnje število nekurantnih rezervnih delov. Le-ti so v skladišču že vsa ta leta, odkar je beograjski servis prepuščal posamezna območja v republikli novim Iskrinim servisnim delavnicam.

Pogovor z nekdanjim in novim vodjem je nanesel tudi na vprašanje novih servisnih prostorov. Beograjski serviserji delajo sedaj na treh lokacijah, „Iskra pa bi se morala končno začeti razmišljati o lastni reprezentativni hiši v Beogradu, o prostorih, ki bi bili primerni za delo, še predvsem zato, ker je Iskra v Beogradu priljubljena delovna organizacija, zlasti pa ima možnosti v Novem Beogradu,“ sta poudarila oba sogovornika Žarko Batar in Jovan Radmilović.

L. D.



Vodilni predstavniki naše ZT mreže na ogledu proizvodnje v Digitronu.

ISKRA — DIGITRON

Nove poti sodelovanja

Ob zaključku nedavnega zunanje-trgovinskega operativnega sestanka so vodje Iskrinih predstavništva po svetu obiskali tudi delovno organizacijo Digitron v Bujah, kolektiv, s katerim Iskra plodno sodeluje že vse od njegovega nastanka. Iskrino delegacijo je vodil glavni direktor Iskre Commerce Simon Primožič.

Med obiskom v Digitronu so gostitelji seznanili vodilne predstavnike naše predstavniške, prodajne in proizvodne mreže v tujini predvsem z tistimi izdelki, za katere menijo, da imajo največ možnosti za prodor na

svetovno tržišče. Mednje so uvrstili te: leprinarje, tehtnice, urne koledarje, športne semaforje, kalkulatorje in registrirane blagajne.

V svojih prizadevanjih za večji izvoz se je Digitron odločil za tesnejše sodelovanje z Iskro, ter z njo konec lanskega leta tudi podpisal samoupravni sporazum. Na osnovi tega dokumenta bo Iskra Commerce opravljala vse izvozne naloge za Digitron. Sporazum sta podpisala s strani Digitrona predsednik te delovne organizacije Lucijan Žižić in glavni direktor Iskre Commerce Simon Primožič.

Digitron je eden mlajših jugoslovenskih kolektivov. Ustanovili so ga leta 1971. V teh dobrih desetih letih je samostojno razvil več kot 80 elektronskih naprav ter postal ugleden proizvajalec kalkulatorjev, knjigovodskih računalnikov, teleprinterjev, tehtnic, športnih semaforjev ter sistemov za notranjo in zunanjo zaščito prostorov.

Lani je približno 750-članski kolektiv Digitrona uspešno končal s skupnim prihodkom v višini 600 milijonov dinarjev. Bujčani predvidevajo, da bodo letos to vsoto povečali še za 200 milijonov.

Za prodajo na tuja tržišča se so odločili pred dobrima dvema letoma. Leta 1980 so izvozili za 10 milijonov dinarjev, lani pa že za 26 milijonov dinarjev.

„V prizadevanjih za večji izvoz in večjo prisotnost na svetovnem tržišču,“ poudarja direktor temeljne organizacije blagovni promet v Digitronu Branko Bastijanić, „smo se zavedali, da nismo dovolj močni za ustanovitev lastne izvozne mreže, zato smo se odločili, da bomo naš izvoz zaupali kakšnemu večjemu uglednemu izvozniku in pri tem smo našli veliko razumevanje pri Iskri Commerce. Takoj naj poudarim, da sta Iskra in Digitron začela sodelovati že leta 1971 torej od nastanka Digitrona. Na kolektiv tako danes ne proizvajata niti enega izdelka, v katerega ne bi vgradili kakšnega Iskrinega elementa.“

Iskrino delegacijo so v Digitronu sprejeli v odsotnosti predsednika delovne organizacije Lucijana Žižića njegov namestnik Marjan Jaran, predsednik SOZD Industrija-promet Bujje Lino Gorjan, predsednik občine Bujje Valentin Jakac, direktorji temeljnih organizacij iz Digitrona in drugi. L. D.

